

PLA DE CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Aprovat: Claustre	Aprovat: Consell escolar
Data: 28/06/07	Data: 05/07/07

Revisat: Orientadora i Director
Data: 23/06/10

INDEX

A. Objectiu general.....	3
B. La comissió de convivència: funcions i composició.....	3
C. Característiques i entorn del centre:	
- Entorn social.....	4
- L'alumnat.....	6
D. Diagnòstic actual de la convivència:	
- Identificació dels conflictes.....	6
- Conflictes més freqüents.....	6
- Resposta del centre als conflictes.....	7
- Relacions amb l'entorn.....	7
E. Objectius del PCE.....	8
F. Àmbit d'aplicació del PCE.....	8
G. Propostes de formació i d'optimització de recursos.....	9
H. Accions previstes per a la consecució dels objectius proposats:	
- Àmbit preventiu.....	9
- Convivència democràtica.....	11
- Mesures organitzatives.....	12
- Col·laboració amb les famílies.....	13
- Entorn sociocomunitari.....	14
I. Protocol d'actuació.....	15

A. OBJECTIU

El Pla de convivència escolar té per objecte promoure i desenvolupar mesures i recursos per al foment de la convivència escolar a l'IES Josep Font i Trias.

El Pla de convivència escolar (PCE) s'entén com el conjunt d'estratègies i pautes d'actuació adreçades a la comunitat educativa per a fomentar la convivència escolar, facilitar la prevenció de conductes contràries a la convivència escolar i la resolució de situacions conflictives.

L'elaboració i seguiment del pla el durà a terme la comissió de convivència. A continuació passam a detallar les seves funcions i la seva composició:

B. LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Funcions

Les funcions de la comissió de convivència són:

- a) Formular la proposta de pla de convivència i les seves adaptacions i modificacions posteriors.
- b) Efectuar el seguiment i la coordinació de l'aplicació del pla de convivència escolar durant tot el curs.
- c) Coordinar les iniciatives dels sectors de la comunitat educativa envers el foment de la convivència, per donar-los coherència i sentit global.
- d) Elaborar la proposta d'informe anual del pla de convivència.
- e) Elevar al consell escolar qualsevol altre suggeriment i qualsevol altra proposta per millorar la convivència als centres i prevenir els conflictes al si d'aquests.

Les funcions de les comissions de convivència s'han d'exercir sense perjudici d'aquelles que tenen atribuïdes, en matèria d'aplicació de les normes de convivència, els òrgans de govern, unipersonals o col·legiats, en els centres docents.

Composició

Representants

El director del centre, que la presidirà
El cap d'estudis
Un representant del DO
Un representant del professorat
Un representant del PAS
Un representant de les famílies
Un representant dels alumnes

A cadascuna de les comissions de convivència, un dels vocals que la integren ha d'actuar com a nexa de relació de la comunitat escolar amb l'Administració educativa i amb l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres

Educatius de les Illes Balears. En el nostre cas aquesta funció la compleix el director del centre.

C. CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE:

El nostre centre és un centre comarcal localitzat al poble d'Esporles, a la part més ampla de la vall (Sud). El centre es troba situat en una punta que formen les carreteres de s'Esглаieta i Establiments.

❖ L'ENTORN SOCIAL

El major pes a nivell social en el nostre centre el té el poble d'Esporles, no només perquè el centre hi està situat físicament, sinó perquè el major percentatge dels nostres alumnes (70% aprox.) procedeix d'aquest poble; també cal, però, tenir en compte les característiques de la resta de poblacions: Valldemossa, Palmanyola (Bunyola), Estellencs i Banyalbufar.

El Poble d'Esporles és un poble amb un gran passat industrial (en la primera meitat del segle XX hi van arribar a haver 11 fàbriques, de teixits i cartró bàsicament), avui dia completament esvaït, però del qual encara en podem trobar restes molt visibles. . En èpoques més antigues els esporlerins van destacar com a margers (en el mapa del Cardenal Despuig, el gravat corresponent a Esporles ja mostra uns margers). Avui dia, tenint en compte les dades de l'Institut Balear d'Estadística i les de la nostra matrícula, es pot afirmar que els esporlerins es dediquen principalment al sector serveis i a la construcció. Aquest darrer sector ha provocat un increment de la immigració de persones procedents principalment de sudamèrica i de països de l'Est, cercant l'oportunitat de treballar i guanyar diners que no tenen als seus països de procedència. També ha estat important la immigració, en anys passats, de persones procedents d'Europa (principalment alemanys) amb un bon nivell econòmic i que, en la majoria dels casos treballen fora del poble i, fins i tot, del nostre país. Hi ha hagut una tercera immigració, aquesta interna, de professionals (molts d'ells pertanyents a la U.I.B.) i parelles joves que han vingut a Esporles cercant una major qualitat de vida i aprofitant el desenvolupament urbanístic que s'ha donat en els darrers anys, però que solen treballar fora del poble.

La població d'Esporles assoleix avui dia una xifra aproximada de 4.300 habitants. Si s'observa la piràmide demogràfica, es pot deduir que es tracta d'un poble jove amb molts d'habitants en edat activa i molts de nins, fet que queda reflectit en les necessitats d'espai que sofreixen, any rera any, l'Escoleta Municipal i el Col·legi Públic, que ja disposa d'una triple línia completa en educació infantil i fins a 2n de primària, que anirà avançant en els propers anys fins assolir-se també posteriorment a secundària.

De l'estudi de les dades estadístiques i del coneixement personal de les característiques socials, culturals i econòmiques dels nuclis de procedència

dels alumnes del nostre Institut podríem extreure, entre d'altres, les següents conclusions:

- De les dades demogràfiques, podem extreure que Esporles és el poble amb un major creixement demogràfic i on es manté una major població infantil.
- Que en tots els pobles la població d'estrangers està experimentant un important increment en els darrers anys, especialment per part de persones procedents de l'Europa comunitària, si bé en els darrers anys (no disposem de les dades exactes) a Esporles s'ha produït una important arribada de persones procedents de Sudamèrica i de l'Europa de l'Est que troben ocupació principalment en la construcció i en el servei domèstic (a Valldemossa també s'ha notat aquest increment).
- Que tots aquest pobles, situats en plena Serra de Tramuntana, tenen una important part del seu territori protegit, la qual cosa ens dóna una idea del gran valor ecològic i paisatgístic del seu entorn i provoca la gran importància (gairebé monopoli) del sector serveis en la seva economia.
- Que al poble d'Esporles també té molta importància el sector de la construcció.
- Que els pobles en els que els seus habitants tenen un major nivell econòmic (en base a les dades de l'IRPF) són, per aquest ordre, Valldemossa i Esporles. Les dades de Palmanyola es troben mesclades amb les de Bunyola, al qual pertany, però suposam que pot estar al mateix nivell que els dos anteriors.
- Palmanyola, que pertany al nucli de Bunyola, és una mica l'excepció a algunes de les consideracions anteriors. Es tracta d'un nucli de creació relativament recent, que encara està formant el seu caràcter de poble, amb una estructura urbanística molt artificial, situada en una zona plana que té més a les característiques físiques del raiguer que de la tramuntana. La població d'aquest nucli s'està incrementant i es barregen famílies d'un nivell econòmic acomodat i de diferents orígens. En aquest cas, els pares dels nostres alumnes es dediquen majoritàriament a professions liberals o petits i mitjans empresaris.

❖ ELS NOSTRES ALUMNES

El nostre Institut és un centre comarcal que rep alumnes d'Estellencs, Banyalbufar, Valldemossa, Palmanyola i Esporles, pensat per a mantenir una triple línia d'ESO.

Els C.P. de referència dels nostres alumnes són: el C.P. Gabriel Comas i Ribas (Esporles i Banyalbufar), el C. P. Nicolau Calafat (Valldemossa), el C.P. Gaspar Sabater (Palmanyola) i el C.P. Gabriel Palmer (Estellencs).

Els alumnes que no tenen el seu domicili en el nucli d'Esporles gaudeixen del servei de transport escolar.

Respecte de l'agrupament dels nostres alumnes, la ràtio varia segons el curs i es situa entorn els 21/23 alumnes per grup.

Els grups de primer s'estructuren de manera heterogènia, tenint en compte el coneixement personal dels alumnes, les entrevistes amb els tutors de primària i els informes que aquests ens han fet arribar, així com les recomanacions i diferents consideracions que ens han transmès.

A segon i tercer, es realitzen petites modificacions en els grups basant-nos en les recomanacions dels Equips Docents a l'avaluació final del curs anterior.

A quart els grups es troben condicionats per l'optativitat.

S'ofereix el programa PISE, d'escolaritat compartida, per alumnes que presenten un perfil semblant al de compensatòria, amb un horari i un currículum estructurats de manera diferenciada per tal de donar resposta a les seves necessitats.

D. DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA:

❖ IDENTIFICACIÓ DEL QUÈ ES CONSIDERA CONFLICTE

Durant el present curs s'està desenvolupant el Reglament d'organització i funcionament del centre, on es tipifiquen les faltes lleus, greus i molt greus, sempre tenint en compte el RD 732/1995 (drets i deures de l'alumnat i normes de convivència).

❖ CONFLICTES MÉS FREQUENTS

Actualment la conflictivitat és baixa, s'han donat esporàdics casos de burla verbal que són tractats directa i immediatament per la direcció i els tutors. També s'han donat 3 casos de baralles entre alumnes en les quals la direcció ha actuat amb fermesa i rapidesa.

❖ RESPOSTA DEL CENTRE A AQUESTES SITUACIONS

La resposta inicial en els casos lleus és la realització d'un "full d'incidències de l'alumnat", on es descriu:

- el tipus d'incidència,
- mesures preses pel professorat,
- mesures preses per part del tutor/a i/o l'equip directiu,
- mesures preses per part del pare/mare o tutor legal;

d'aquesta manera tractam d'implicar a tots els implicats en el problema i en la seva solució.

En els casos d'agressions físiques puntuals, procuram actuar directament sobre els implicats (sanció i entrevista amb els pares i l'alumn@) i indirectament en la resta de l'alumnat, xerrant amb tot el grup per tal de

provocar la reflexió i la importància del paper de la resta del grup per ajudar a evitar aquestes situacions.

❖ **RELACIONS AMB L'ENTORN**

▪ **Amb la comunitat**

Des del nostre centre considerem essencial potenciar canals de coordinació eficaços amb l'àmbit sociocomunitari procurant intervencions educatives i socials amb entitats externes al centre. Per aconseguir-ho duim a terme les següents coordinacions:

- Reunions mensuals de coordinació amb Serveis Socials.
- Reunions setmanals amb l'EMO pel seguiment del PISE.
- Intervencions setmanals a l'IES de la dinamitzadora juvenil (PIJ).
- Coordinacions periòdiques amb el Centre de Salut.
- Mesures de coordinació i cooperació amb altres entitats u organismes (Ajuntament, USM, CIM,...).
- Organització de Comissions de treball amb la implicació de tots els membres de la Comunitat educativa i/o de l'entorn sociocomunitari (Comissió de solidaritat, comissió de salut, comissió de qualitat, comissió ambiental,...).
- Participació en l'elaboració i el seguiment del Pla Municipal de Drogues

▪ **Amb les famílies**

Pel que fa a les famílies procuram promoure la seva participació en la vida del centre i la responsabilitat en la presa de decisions educatives conjuntes sobre els seus fills. Per això prioritzam la:

- Col·laboració en els processos educatius del centre (Juntetes de pares/mares delegats).
- Col·laboració en els processos de resolució de conflictes (Comissió de convivència).
- Col·laboració en les Comissions organitzades al centre.
- Comunicació continuada a les famílies (tutories, circulars informatives, reunions de pares/mares).
- Realització d'activitats de formació per les famílies.
- Participació en l'organització d'activitats de sensibilització per la convivència

E. OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

1. Optimitzar el clima de convivència del centre en benefici d'una educació de qualitat.
2. Establir procediments que facilitin la resolució de conflictes.
3. Potenciar la formació de tots els membres de la comunitat educativa perquè puguin resoldre els conflictes de manera tolerant i no violenta.
4. Implicar al professorat en els processos de reflexió i acció que permetin prevenir conflictes de convivència al centre.
5. Clarificar les vies d'actuació a l'hora de notificar , derivar o resoldre possibles situacions de desprotecció o de risc.
6. Sensibilitzar l'alumnat sobre el seu paper actiu en l'identificació, prevenció i resolució dels conflictes al centre.
7. Afavorir la comunicació i la presa de decisions per consens.
8. Sensibilitzar a les famílies sobre la importància d'evitar la violència en qualsevol de les seves manifestacions per resoldre conflictes, afavorint la reflexió sobre la importància de l'estil d'interacció familiar.
9. Fomentar la implicació de les famílies en la gestió de la convivència.

F. CONDUCTES QUE ENTREN EN L'ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PCE

• Inclourem en el pla les conductes que causen deliberadament un perjudici a la integritat física, psíquica o moral dels altres, a les seves pertinences o als bens comuns:

- Agressió física indirecta.
 - Amagar coses a algú.
 - Espanyar-li coses.
 - Robar-li coses.
- Agressió física directa.
 - Pegar a algú.
- Amenaces i intimidació.
 - Amenazar algú per fer-li por.
 - Obligar-lo a fer coses.
- Agressió verbal.
 - Insultar algú (directa).
 - Parlar-ne malament (indirecta).
 - Posar malnoms (mixta).

- L'exclusió del grup i la marginació.
 - Ignorar algú (passiva).
 - No deixar-lo participar (activa)

G. PROPOSTES DE FORMACIÓ I D'OPTIMITZACIÓ DE RECURSOS.

Per tal d'optimitzar la convivència al nostre centre continuarem amb la detecció de necessitats de formació a tots els membres de la Comunitat educativa. Durant aquest curs s'han iniciat activitats de formació per a professorat i per a famílies a les que intentarem donar continuïtat durant el cursos vinents.

Tenim previst donar a conèixer a tota la comunitat educativa el Pla de convivència mitjançant reunions i fullets informatius amb l'objectiu d'aconseguir la implicació de pares i professorat i, a la vegada, actuar de manera coordinada. Aquesta activitat es complementarà amb alguna activitat formativa sobre convivència i mediació si es considera necessari.

H. ACCIONS PREVISTES PER A LA CONSECUCIÓ DELS OBJECTIUS PROPOSATS.

- ÀMBIT PREVENTIU

Tenint en compte la situació actual del centre en l'àmbit de convivència centrarem les nostres actuacions a nivell preventiu.

Per tal de prevenir aquestes conductes, i continuant amb la línia de feina ja iniciada, des del nostre centre ens proposam:

- Gestionar democràticament el centre, fomentant la participació dels diferents membres de la comunitat educativa, establint canals d'informació, consensuant les decisions, establint mecanismes de revisió i cercant la coherència en totes les actuacions i activitats educatives.
- Utilitzar un codi disciplinari positiu, amb normes definides clarament, consensuades i aplicar-ho de manera contundent (tolerància zero davant qualsevol tipus de violència).
- Afavorir espais de reflexió conjunta en els quals els alumnes puguin participar lliurement i en els quals es pugui abordar qualsevol situació d'alteració de la convivència.
- Promoure i facilitar la participació activa dels alumnes en la prevenció i resolució de conflictes mitjançant assemblees, Juntes de delegats, l'Associació d'alumnat, Jornades educatives,...

- Potenciar la tutoria individual i grupal com a funció bàsica en l'educació per la convivència.

- Definir actuacions en el marc del Pla d'Acció Tutorial dirigides a treballar:
 - o La resolució de conflictes / Habilitats socials.
 - o L'anàlisi exhaustiu de normes de convivència.
 - o L'establiment de normes pròpies d'aula.
 - o Drets i deures dels alumnes.
 - o Drets humans.
 - o Anàlisi, per part de tot el grup, de situacions contràries a la convivència quan succeeixin i alternatives d'actuació.

- Insistir en l'assertivitat, la tolerància, l'empatia i el respecte als altres com instruments bàsics per a la convivència en qualsevol intervenció educativa que ho permeti.

- Potenciar la coordinació del professorat i el tractament conjunt de temes de convivència i disciplina.

- Promoure la relació i la col·laboració amb les famílies (Reunions inici de curs, reunions delegats/des de grups,...).

- Supervisar de manera adequada les aules i el pati i evitar espais de difícil control (augmentar, sempre que es pugui, el nombre de professorat de guàrdia).

- Fomentar el treball en parelles tutorial, grups cooperatius, gran grup, com a metodologia que permet practicar i aprendre els beneficis de la convivència democràtica.

- Promoure la relació amb els agents externs i la col·laboració interinstitucional potenciant canals de coordinació eficaços (Ajuntament, Centre de salut, Conselleries,...).

- Detectar les necessitats de formació en aquests temes de tots els sectors de la comunitat educativa (formació de professorat, escola de pares/mares,...).

- Afavorir la detecció de problemàtiques de convivència (col·locació d'una bústia per a suggeriments, sol·licituds de mediació, avisos, pàgina WEB del centre, Consulta Jove,...).

- Donar a conèixer a tota la comunitat educativa el Pla de convivència (difusió mitjançant fullets informatius, sessions de tutoria amb els alumnes, reunions amb el professorat, reunions inicials pares/mares,...)

Entenem que la prevenció s'emmarcaria dins de quatre àmbits fonamentals que ara desenvoluparem:

- Convivència democràtica
- Mesures organitzatives
- Col·laboració amb famílies
- Entorn socio-comunitari

CONVIVÈNCIA DEMOCRÀTICA

OBJECTIU

Conviure desenvolupant valors de participació real i intentant evitar desequilibris de poder i democratitzar la vida escolar

MITJANÇANT

- PEC compartit i divulgat.
- ROF (Revisió i acords de la Comunitat educativa).
- PAT (Desenvolupament de valors i actituds).
- Pla de convivència (mesures per la sensibilització de la importància de l'aprenentatge en convivència).

MESURES ORGANITZATIVES

OBJECTIU

Disminuir l'agressivitat, la intolerància i l'arbitrarietat dins del centre

MITJANÇANT

- Horaris amb criteris pedagògics.
- Agrupació de tutories i grups classes amb criteris d'eficàcia.
- Tutories individuals i grupals i reunions periòdiques de l'Equip directiu amb els delegats/des dels grups.
- Assignació equitativa de l'alumnat a grups heterogenis.
- Distribució espacial de l'aula de manera flexible.
- Distribució d'hores de suport dins l'aula prioritzant les necessitats detectades.
- Elaboració de protocols d'actuació en casos d'alteració de la convivència.
- Reunions periòdiques de la Comissió de convivència.

COL-LABORACIÓ AMB LES FAMÍLIES

OBJECTIU

Promoure la participació de les famílies en la vida del centre i la responsabilitat en la presa de decisions educatives conjuntes sobre els seus fills.

MITJANÇANT

- Horari de visita per a pares/mares de tot el professorat, departament d'orientació i Equip directiu.
- Col·laboració en els processos educatius del centre (Juntes de pares/mares delegats).
- Col·laboració en els processos de resolució de conflictes (Comissió de convivència).
- Col·laboració en les Comissions organitzades al centre (C. Convivència, C. Educació per a la salut, C. Solidaritat,...)
- Comunicació continuada a les famílies (tutories, circulars informatives, reunions de pares/mares, pàgina web,...).
- Realització d'activitats de formació per les famílies (xerrades per a pares i mares).
- Participació en l'organització d'activitats de sensibilització per la convivència.

ENTORN SOCIOCOMUNITARI

OBJECTIU

Potenciar canals de coordinació eficaços amb l'àmbit sociocomunitari procurant intervencions educatives i socials amb entitats externes al centre.

MITJANÇANT

- Reunions mensuals de coordinació amb Serveis Socials.
- Reunions setmanals amb l'EMO pel seguiment del PISE
- Intervencions setmanals a l'IES de la dinamitzadora juvenil (PIJ).
- Coordinacions periòdiques amb el Centre de Salut: Comissió d'educació per a la salut, Consulta jove, xerrades amb pares i mares, cooperacions en el PAT.
- Mesures de coordinació i cooperació amb altres entitats u organismes (Ajuntament, USM, CIM,...).
- Col·laboració a les Comissions organitzades al centre: solidaritat, salut,...
- Participació en l'elaboració i el seguiment del Pla Municipal de Drogues

I. PROTOCOL D'ACTUACIÓ

1. ACTUACIONS INICIALS.

1.1. COMUNICACIÓ DE LA SITUACIÓ.

- Els alumnes comunicaran la situació al professor que correspongui o al professor tutor de l'alumne, segons el cas.
- Les mares i els pares comunicaran la situació al professor tutor de l'alumne.
- El professorat ho posarà en coneixement del tutor de l'alumne i/o de l'Equip directiu.
- Altres membres de la comunitat educativa ho comunicaran, habitualment, al professor tutor de l'alumne.

El receptor de la informació, d'acord amb el seu nivell de responsabilitat i funcions sobre l'alumne, traslladarà aquesta informació a l'Equip Directiu, en cas que no ho hagi fet cap altre membre de la comunitat educativa. L'Equip Directiu coordinarà la resposta adient en cada cas.

Quan s'hagi passat la informació directament a l'Equip Directiu, aquest informarà al Tutor/a perquè n'estigui assabentat.

1.2. INFORMACIÓ PRÈVIA.

L'Equip Directiu amb l'assessorament de l'orientadora i la participació del professor tutor i, si és el cas, d'altres persones, durà a terme la recopilació de la informació que permetrà aclarir els següents punts:

- Si l'alteració és generalitzada, és a dir, es produeix en diferents situacions espai-temporals i amb persones distintes.
- Si l'alteració continua passant després de diversos intents per resoldre la situació i ajudar l'alumne.
- Si l'alteració es refereix a un fet aïllat i puntual però molt greu, per la seva intensitat i característiques.

1.3. PRONÒSTIC INICIAL / AVALUACIÓ DEL COMPORTAMENT PROBLEMÀTIC.

El cap d'estudis, amb la col·laboració de l'orientadora, i del tutor de l'alumne, i en relació a la informació prèvia recollida a l'apartat anterior (característiques de generalització, continuïtat i gravetat), elaborarà un pronòstic inicial del tipus d'alteració presentada per l'alumne, determinant:

- Si es tracta d'una alteració produïda, fonamentalment, per disfuncions del procés d'ensenyança/aprenentatge, per factors de tipus familiar, socioambiental, o de "marginalitat", entre d'altres.

- Si per les seves característiques, a més dels aspectes anteriors, es tracta d'una alteració que es podria correspondre amb algun possible diagnòstic de salut mental.

En aquest procés s'avaluaran aspectes en relació a:

- L'alumne (individualment).
- El centre docent: alumnes, professors i altres persones relacionades amb la situació.
- La família de l'alumne.

El principal objectiu és determinar, amb la major precisió possible, quin o quins són els comportaments problemàtics, així com les circumstàncies en què apareixen.

1. 4. PRESA DE DECISIONS IMMEDIATES.

A partir d'aquí, l'Equip Directiu, amb l'assessorament de l'orientadora, i la participació del professor tutor valorarà i prendrà decisions sobre:

- Mesures immediates de suport directe a l'alumne afectat (víctima de l'assajament / intimidació).
- L'aplicació d'alguna de les mesures establertes en el Reglament d'Ordre i Funcionament del centre, regulant la resposta en situacions que requereixin mesures correctives o sancionadores.
- L'adopció de mesures immediates, en temps i/o espais, que evitin la repetició de situacions similars a l'ocorreguda.
- La comunicació immediata de la situació (en cas que ja no s'hagi fet) a les famílies dels alumnes implicats, o la conveniència d'esperar fins a l'inici d'actuacions posteriors .
- La comunicació a l'Equip de professors de l'alumne i altres professors relacionats.
- La comunicació a altres organismes i serveis (sanitaris o socials, o ambdós) donades les característiques de l'alteració.
- La comunicació a la Comissió de Convivència de la situació.
- La comunicació a Inspecció d'Educació, en els casos d'especial gravetat.

1.5 PLA D'ACTUACIÓ.

La coordinació d'actuacions la durà a terme el cap d'estudis, amb l'assessorament i suport de l'orientadora del centre i el tutor de l'alumne.

El pla d'actuació inclourà, quan es consideri necessari, els següents blocs de treball.

A) En relació amb l'actuació individual amb l'alumne:

- Tipus de seguiment i intervenció que es realitzarà amb l'alumne/s.

Possibles mesures de protecció a les víctimes:

- Vigilància específica.
- Tutoria individualitzada.
- Sol·licitud de col·laboració familiar per complementar la vigilància i control.
- Canvi de grup.
- Pautes d'autoprotecció a la víctima...

Possibles mesures correctores a l'agressor/s:

- Demanar disculpes de forma oral i/o per escrit.
- Vigilància específica.
- Realització de tasques específiques, en horari no lectiu , en benefici del centre.
- Sol·licitud de col·laboració familiar per complementar la vigilància i control.
- Implicació en tasques socioeducatives.
- Mesures incloses al ROF.
- Comparèixer davant el Cap d'estudis de manera periòdica.
- Canvi de grup.
- Suport escolar amb l'alumne en cas de ser necessari (inclusió en programes existents al centre)...

B) En relació amb el centre (professors i alumnes):

- Disseny d'estratègies de coordinació entre el professorat i abordatge global de les alteracions del comportament, amb l'objectiu que s'entenguin com un problema de tot el centre i no d'un sol professor o d'un grup de professors.
- Actuacions amb els companys directes dels afectats (sensibilització, mediació i suport entre companys).

C) En relació amb l'àmbit familiar:

- Intentar establir una relació de coordinació família/centre, proporcionant pautes d'actuació i fent, conjuntament el seguiment del seu fill.

D) En relació amb altres àmbits:

- Contactar amb altres organismes externs al centre (sanitaris o socials, o ambdós) si es considera necessari.

El cap d'estudis, juntament amb l'orientadora, realitzaran un registre de tot el pla d'actuació duit a terme en cada cas segons el model que s'adjunta per tal que hi hagi constància escrita de les intervencions.

ANNEXES:

- Registre d'actuacions
- Fullet professorat
- Fullet Alumnat
- Fullet Famílies

PLA DE CONVIVÈNCIA ESCOLAR

REGISTRE D'ACTUACIONS

Data de la demanda:

1. COMUNICACIÓ DE LA SITUACIÓ			
Tutor/a		Nom i llinatges:	
Professor/a		Nom i llinatges:	
Mare/Pare		Nom i llinatges:	
Alumne/a		Nom i llinatges:	
Altres		Nom i llinatges: Nom i llinatges: Nom i llinatges:	
2. DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ DETECTADA			
3. DADES D'IDENTIFICACIÓ DELS IMPLICATS			
Nom i llinatges:		Grup:	
Nom i llinatges:		Grup:	
Nom i llinatges:		Grup:	
Nom i llinatges:		Grup:	
4. PROBLEMÀTICA DETECTADA			
- Agressió física indirecta.		- Agressió verbal.	
- Agressió física directa.		- Exclusió del grup i marginació.	
- Amenaces i intimidació.			
- Altres:			
5. PRONÒSTIC INICIAL			

6. ACTUACIONS REALITZADES	
6.1. MESURES IMMEDIATES	
▪ Suport directe a l'alumne afectat (víctima de l'assajament / intimidació).	
▪ Aplicació ROF	
▪ Comunicació famílies dels alumnes implicats.	
▪ Comunicació a l'Equip de professors de l'alumne i altres professors relacionats.	
▪ Comunicació a la Comissió de Convivència de la situació.	
▪ Comunicació a altres organismes i serveis.	
▪ Comunicació a Inspecció d'Educació.	
▪ Altres:	
7. PLA D'ACTUACIÓ	
Actuació individual amb l'alumne/s	
Actuacions amb professors i resta d'alumnes	
Actuacions amb les famílies	
Coordinació amb Serveis externs	
Altres:	

Sgt.:

Sgt.:

Sgt.:

Cap d'estudis

Director

Cap DO

Pla de convivència

Pla de convivència

***ACTUAR IMMEDIATAMENT**

Amb l'alumne/a que pateix la situació

- Buscar un lloc discret i tranquil per parlar amb aquest alumne/a.
- Procurar tranquil·litzar-lo/la i que se senti recolzat.
- Sobretot esbrinar:
 - què ha passat,
 - com ha passat i si ha passat altres vegades,
 - qui hi ha estat implicat/ada,
 - on ha succeït,
 - què ha fet ell/a a continuació.
- Transmetre a l'alumne/a la seguretat necessària que estarà protegit de possibles represàlies.
- Tan aviat com es pugui, parlar amb el tutor/a i passar-li tota la informació recollida. Posar-ho en coneixement de la direcció del centre i actuar segons el que estableixi el pla de convivència.

Amb l'alumne/a que provoca la situació

- Deixar-li clar que està incomplint de forma greu el Reglament d'Ordre i Funcionament del centre i que les seves actuacions són inacceptables per al centre i motiu de sanció disciplinària.
- Fer-li entendre que fa patir l'altre.
- Intentar aportar arguments perquè rebutgi la seva actuació i se'n panedeixi.
- Posar-se en contacte amb urgència amb el tutor/a o amb el responsable de l'equip directiu i transmetre-li tota la informació recollida, segons el que estableixi el pla de convivència en aquests casos.

PROFESSORAT

- Inclourem en el pla les conductes que causen deliberadament un perjudici a la integritat física, psíquica o moral dels altres, a les seves pertinences o als bens comuns:
 - Agressió física indirecta.
 - Amagar coses a algú.
 - Espanyar-li coses.
 - Robar-li coses.
 - Agressió física directa.
 - Pegar a algú.
 - Amenaces i intimidació.
 - Amençar algú per fer-li por.
 - Obligar-lo a fer coses.
 - Agressió verbal.
 - Insultar algú (directa).
 - Parlar-ne malament (indirecta).
 - Posar malnoms (mixta).
 - L'exclusió del grup i la marginació.
 - Ignorar algú (passiva).
 - No deixar-lo participar (activa)

ESTAR INFORMAT SUPOSA SABER QUE...

- La millor actuació és la prevenció; per tant, el centre ha de preveure actuacions preventives en els espais (patis, vestidors, lavabos, passadissos...) i en els períodes de temps (esbarjo, canvis de classe, entrades i sortides...) o en situacions on l'experiència ens indica que és freqüent que es puguin donar aquestes conductes.
- S'ha de parar especial atenció a les conductes més difícils de descobrir perquè són més subtils (intimidació, escarni, exclusió del grup...).
- Hi ha d'haver línies d'actuació, de comunicació i de suport tant amb les famílies dels alumnes implicats.
- La millor prevenció és l'actuació coordinada de tots els membres del centre i, en especial, dels adults. El professorat ha d'actuar de forma immediata i derivar el conflicte al tutor/a i a l'Equip directiu. Tots els alumnes del centre són "els nostres alumnes".

TENIR L'HÀBIT DE...

- Comentar amb ell/a com es troba a l'escola, com es troba amb els seus companys/es o amics/gues.
- Interessar-se per saber què fa en el seu temps lliure, qui són les seves amistats.
- Tenir en compte que moltes vegades:
 - els nins/es actuen seguint l'impuls d'altres alumnes, o dels germans, o no saben el mal que estan fent o se senten atrets per aquestes actuacions,
 - és el peatge que han de pagar per poder relacionar-se amb determinats amics que ells admiren,
 - estan passant un moment difícil i reaccionen actuant amb agressivitat.

HEM D'ÉSSER CAPAÇOS DE:

*** DETECTAR LES CONDUCTES PROBLEMÀTIQUES A PARTIR DE:**

- Canvis sobtats en un alumne/a determinat/ada:
 - mals de cap freqüents, mal d'estómac, ansietat, irritabilitat.
 - si comença a tenir dificultats al centre (acadèmiques o de relació...).
 - si canvia de caràcter (esquerp o introvertit) o de costums.

*** ABORDAR LES CONDUCTES DE FORMA PREVENTIVA DES DE L'ACCIÓ TUTORIAL**

Difonent recomanacions per orientar els alumnes enfront d'una possible situació problemàtica

- Han de mantenir la calma i procurar mostrar-se serens davant les provocacions.
- No han d'entrar en el joc del company/a i tenir un domini madur de la situació.
- Amb serenitat han de procurar allunyar-se del lloc tan aviat com puguin (no és una fugida, sinó una actuació intel·ligent).
- El més aviat possible, han d'informar un professor/a o persona adulta (amb qui tinguin confiança), del que els ha passat.
- Si no s'atreveixen a parlar amb persones adultes, han de demanar a un amic o amiga que els acompanyi.
- Poden també utilitzar algun altre sistema de què disposi el centre (bústia, telèfon, correu electrònic...). Sobretot, que no es quedin en silenci.

Pla de convivència

Pla de convivència

NO callis!!!

• Explica-li a l'adult el fet d'una manera clara i procura dir-li:

- què ha passat,
- com ha passat i si ha passat altres vegades,
- qui hi ha estat implicat,
- qui ha vist el que ha passat,
- on ha passat,
- què has fet tu a continuació.
- ...

Dir-ho és defensar un dret i és necessari per millorar la convivència

I, sobretot...

**NO et sentis culpable ni
acomplexat/ada**

ALUMNAT

Hem de tenir clars quins són els nostres drets i les nostres responsabilitats

TOTES LES PERSONES TENIM DRET A SER BEN TRACTADES

En aquest centre jo tinc DRET a ser ben tractat/ada.

Això significa que...

- NINGÚ no m'ha d'amenaçar ni intimidar.
- NINGÚ no m'ha d'insultar, burlar-se ni riure's de mi.
- NINGÚ no m'ha de prendre ni fer malbé les meves propietats.
- NINGÚ no m'ha de pegar, colpejar ni maltractar físicament.
- NINGÚ no m'ha d'excloure ni marginar del grup.

En aquest centre jo tinc el DEURE de tractar bé totes les persones.

Això significa que...

- JO no he d'amenaçar ni intimidar ningú.
- JO no he d'insultar, burlar-me, ni riure'm de ningú.
- JO no he de prendre ni fer malbé les propietats de les altres persones.
- JO no he de pegar, colpejar ni maltractar físicament ningú.
- JO no he d'excloure ni marginar ningú del grup.

PENSA QUE...

Sovint comença com una broma sense mala intenció que va escalant a poc a poc. Es tracta d'adonar-se que algú hi pot prendre mal i que entre tots podem evitar-ho.

- La violència NO és una manera intel·ligent de resoldre els problemes.
- Les persones que utilitzen la violència NO són valentes.
- Les persones valentes NO es deixen dominar per les provocacions.
- Cap persona NO mereix ser maltractada.
- Quan responem a les provocacions de manera digna i intel·ligent demostrarem la nostra maduresa i manera de ser.

Sigues valent/a, demostra la teva personalitat!!!

QUÈ HAS DE FER EN CAS QUE ALGUN COMPANYY/A NO ET TRACTI CORRECTAMENT

- Mantingues la calma i procura mostrar serenitat davant de la persona que provoca.
- No deixis de mirar-lo o mirar-la serenament i amb fermesa, demana-li que s'aturi.
- No entris en el seu joc. Aquesta és la millor manera de mostrar el teu domini de la situació.
- Amb serenitat, procura allunyar-te del lloc tan aviat com puguis. No estaràs fugint, sinó que estaràs actuant intel·ligentment.
- Al més aviat possible, procura informar un professor/a o persona adulta del que t'ha passat. No estaràs delatant, sinó que estaràs evitant que altres companys pateixin situacions similars.
- Si et costa parlar amb les persones adultes:
 - demana a un amic o amiga que t'acompanyi,
 - utilitza el sistema d'emergència del centre (bústia, telèfon de la infància...).

OBSERVEU SI EL VOSTRE FILL/A MANIFESTA SENYALS O COMPORTAMENTS QUE INDIQUIN QUE ALGUNA COSA NO VA BÉ

Tot sovint són els pares/mares els primers a adonar-se que el seu fill/a té problemes de convivència. Hi ha uns símptomes comuns que ens poden donar pistes:

- mals de cap freqüents, mal d'estómac, ansietat, irritabilitat,
- problemes o dificultats a l'escola,
- canvis de caràcter (esquerp, o introvertit) o de costums.

També:

- és convenient tenir l'hàbit de comentar amb ell/a com es troba a l'escola, com es troba amb els seus companys/es o amics/igues,
- és important saber què fa en el seu temps lliure, amb qui està.

Sobretot, si teniu sospites o dubtes, consulteu-los ràpidament amb el tutor/a del vostre fill/a.

Pla de convivència Pla de convivència

FAMÍLIES

COM PODEM ENSENYAR ALS NOSTRES FILLS/ES A CONVIURE?

• PROCURANT:

- Educar-los en uns valors de respecte, tolerància, participació, solidaritat,...
- Definir unes normes clares i consistents i ensenyar-los a complir-les. Explicar clarament què està permès i què no ho està donant els arguments que calguin.
- Donar models positius a l'hora de resoldre conflictes no acceptant en cap cas la violència.
- Parlar amb ells sobre les seves coses, sobre les nostres, ... es a dir, afavorir la comunicació. Escoltar-los i raonar amb ells si no estam d'acord amb les seves opinions.
- Ajudar-los a analitzar els pros i contres de les situacions de convivència en que es puguin trobar i oferir-los alternatives de resposta.
- Ajudar-los a trobar solucions als seus problemes.
- Fomentar la seva autonomia i esser "crítics" amb les seves actuacions.
- Reforçar la seva autoestima valorant les seves qualitats i potenciant-les.
- Implicar-se en la seva evolució escolar mantenint contactes regulars amb l'IES. Afavorir la seva participació en la vida del centre (Comissió de convivència, solidaritat...).

● **EVITANT:**

- Ser excessivament permissiu.
- Ignorar els seus problemes escolars i personals.
- Parlar-hi com si nosaltres ho sabéssim tot.
- Modificar constantment les normes marcades.
- Excessiva dependència cap a nosaltres i sobreprotecció.
- Manca de diàleg.
- Que es produeixin contradiccions entre “el que deim i el que feim”

DISSUADIU EL VOSTRE FILL/A D'UTILITZAR LA VIOLÈNCIA PER RESOLDRE ELS CONFLICTES AMB ELS SEUS COMPANYS I COMPANYYES

Digueu-li:

- que la violència no és una manera intel·ligent de resoldre els problemes,
- que és valent el qui utilitza la seva intel·ligència i la seva personalitat per enfrontar-se dignament a les provocacions. No és més valent qui recorre a la violència.

EXPLIQUEU-LI COM RESOLDRE SITUACIONS DIFÍCILS I CONFLICTIVES SENSE UTILITZAR LA VIOLÈNCIA NI QUALESVOL TIPUS D'AGRESSIÓ

- Que mantingui la calma, que procuri mostrar-se serè davant del provocador/a o provocadors/es.
- Que no deixi de mirar-lo i, amb serenitat i fermesa, li demani que s'aturi. Que no entri en el seu joc i que amb serenitat procuri allunyar-se del lloc tan aviat com pugui (no estarà fugint, estarà actuant intel·ligentment).
- Que procuri explicar a un professor/a o a una persona adulta coneguda el que li ha passat, al més aviat possible.
- Que, si sent vergonya de parlar amb el professor/a o amb la persona adulta, demani a un amic o amiga que l'acompanyi.
- Que expliqui de manera clara i detallada allò que li ha passat, precisant les persones que hi han intervingut, el lloc on s'han produït els fets, i el nombre d'ocasions en què l'han molestat.